

ਕੇ. ਕੰਨਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ  
ਹਰਪ੍ਰੀਤਸਿੰਘ—m7/6M?er  
ਬਨਾਮ  
ਸ਼ਿਵ ਦੇਵਪਾਲ ਕਾਵਰ—ਜਵਾਬਦਾਤਾ  
CRNo. 2013 ਦਾ 1881

ਮਾਰਚ 20, 2013

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950-ਆਰਟ, 227- ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 - 0.22 RL3, 0.39 ਰਿਸ. 1 ਅਤੇ 2 - ਭਾਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 -S.306 -ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963, ਪਾਰਟ-ਇਲ, ਚੈਪ. VII - ਮੁਦਈ ਨੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਉਲਝਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰਾਹਤ

ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਹਰ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਵਿਰਾਸਤੀ ਹੈ, ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਛੱਡਦੀ ਹੈ, S.306, ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ - ਅੱਗੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਇੱਕ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਬਚੇ ਹੋਏ - ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮੌਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਘਟਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ *wDevinder Singh* ਬਨਾਮ **ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ-2(H2(4) ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੇਸ 197 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ**, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਕਈ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੈਰ-ਮੁਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਕਾਪੀਰਾਈਟ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਟ੍ਰੇਡਮਾਰਕ ਆਦਿ। ਹਰੇਕ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਚਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਛੱਡਦੀ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨਾ, ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਬਚਣਾ। ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਣਹਾਨੀ, ਹਮਲੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। 'ਹਾਈ ਸੈਕਸ਼ਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਨਿਗੁਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਲਿਸ ਸਥਿਤੀ ਤਲਾਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਕੀ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੱਕ ਬਚੇਗਾ।

(ਪਰਾ ੨)

ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਦੇ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਫ਼ਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ, ਜੋ ਕਿ ਭਰਾ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਹੱਕ ਇੱਕ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਤੀ ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਸੀ

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਅਤੇ ਗੜਬੜੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡੀਸੀਵਿੰਡ ਸੀਆਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਕਮ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੩)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਵਿਕਾਸ ਸਿੰਘ, ਸੀ

### ਕੇ.ਕਨਨ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਇਹ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਮਿਤਕ-ਮੁਦਈ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਿੰਡ ਰੌਡ ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ 9 ਵਿੱਥੇ 17 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਮਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ 8-9 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। the ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਜਾੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਦਾਲਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਭਰਾ ਸਨ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਐਨਆਰਆਈ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਾਲ 2002 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਖਸਰਾ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਵਿੱਚ ਫਰਜ਼ੀ ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(2) ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ **ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।** ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਨਾਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਪੀਰਾਈਟ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਟ੍ਰੇਡਮਾਰਕ ਆਦਿ। ਹਰ ਸੰਪਤੀ ਜੋ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਛੱਡਦੀ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਅਧੀਨ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ. ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 306 ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ 1 ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਣਹਾਨੀ, ਹਮਲੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਾ ਬਣਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਸੱਟਾਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਸੌਖਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਨਿਗੂਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਤਲਾਕ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਮਰ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਕੀ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੱਕ ਬਚੇਗਾ।

(3) ਇਸ ਸੌਖ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਈਟੀਆਈਐਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ

ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਹੱਕ ਇੱਕ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਤੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਅਤੇ ਵਿਘਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਧਵਾ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਹੀ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਹੁਕਮ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਹੁਕਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਇੱਕ speci Cie ਰਾਹਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ-ਵਿਲ, ਭਾਗ-111 ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। the ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਸਥਾਈ, ਸਥਾਈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। II ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 306 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਵਾਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(5) ਇਮਪਲਕੈਡਐਮਸੀਐਨਟੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ, ਇਸ ਲਈ, ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀ ਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿ ਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਰਣਾ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਕ੍ਰਿਤ

ਸਿੰਘ